

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
 Előzetes ár:
 Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
 hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
 a Hivatal
 mérsékelt áron számít fel.

Feketék károgása.

A képviselőház hétfői ülésén Holló Lajos fölynitotta az eltemetett fúzió sirját. És ime, nagy meglepetés érte. A sirban nem egy, hanem két fúzió tetemét találta, holott mindig azt hittük, hogy csupán egy halt meg. Hogyan lett ebből az egyből kettő? Miféle misztifikáció történt a halottal? Áldott állapotban volt-e, mikor a földbe tették a sír éjfelében adott életet a másíknak, mint ahogy az olasz reneszansz meséiben szokás?

Nehéz megtudni e csodálatos természetű tünemény okát és őszintén megvalljuk, nem is érdekel nagyon bennünket. Annál kevésbbé, mert mi még ma is abban a szent meggyőződésben élünk, hogy abban a sirban csak egy igazi halott van: a klerikális és reakcionárius fúzió teteme. A másikat, a szabadelvű elemek fúziójának holttestét Holló Lajos csak szeretné ott látni. A régi methodus szerint tehát, kapja magát és már látja is. Pedig ez a halott nincs ott, sőt egyáltalán nem is halott ez a halott, hanem élő, sőt fejlődő valami, ami lábra fog állani, meg fog erősödni, sőt le fogja birni mindazokat, akik olyan nagyon halottnak szeretnék. Még az is hiábavaló dolog, amit Holló megpróbált, hogy meggyanusította a halottat. Ezek a gyanusítások már hitelüket veszítették. Nem érnek semmit. Komoly emberek nevetnek rajta, sőt lütyülnek rá. Hiába mondja Holló Lajos már megint, hogy a szabadelvű elemek tömörülése komprommittálja Andrássy-t és hiába talál „sajátosság” tünetekben, hogy a mai függetlenségi politika elienségei egyuttal hívei a belügyminiszter politikájának. És semmi sulya nincs annak a gyanusításnak sem, hogy ezek a hívek véletlenül mindnyájan darabontok. Az utolsó darabontot tegnap temették. Megpukkadt a nagy melegben és afeletti bánatában, hogy az egész világon egyedül volt.

Mind e gyanusítások ellenére, akár keserves Holló Lajosnak, akár kétségbeesőt, úgy állanak a dolgok, hogy a reakciós elemek fúziója a kútba esett. Egyetlenegy olyan politikai gondolat nincs, amely körül csoportosulni mernének, a határvonal alá nem mentheti meg azokat, akik miután egész eddigi politikájukat oda dobták a hatalomért, fölállozták köz-

jogi elveiket, hirtelen észreveszik, hogy most már vége az áldozatoknak és most már meg kell vonni a határvonalat. Nem akarunk drasztikusak lenni, de a női és politikai erkölcsről az a véleményünk, hogy az egy ugynevezett res konsumptibilis. Mihelyt egyszer használtak vagy fölhasználtak — vége van. Többé nem áru. Idáig föladtunk mindent. Ezentúl nem adunk föl semmit, miután már mindent föladtunk, így nem lehet diszkálni. A határvonal nem segít.

A közjogi bukfcnc, amelyet most hányni akarnak, nem alkalmas arra, hogy a tömeget nézőknek megszeresse. Mert a tömeg látta már a legnagyobb bukfcncet és nem kíváncsi arra a kicsinyre, amelyet Holló ék most, nyári attrakció gyanánt akarnak mutogatni. Hiábavaló tehát a nagy erőködés és akármennyi nemzetiszínű pántlikával akarják is díszíteni a bódét, a jegyek nem fognak elkelní, a ház üres marad, a nézőtérről nem adnak föl senkinek diszoklevelet és mandátumot. A darab végképp megbukott.

Ha tehát a közjogi politikával nem tudnak többé publikumot fogni Holló ék, megpróbálják valami másal. A konzervativnak nevezett reakcióval. Ez talán még hat. Ez talán tetszik. Ez talán lehetne valami olyan pont, amely körül fúziót lehetne létrehozni, új politikai szalont nyitni, melyben Holló Lajos volna a házigazda s fogadna minden jó magyart, akiknek már is sietve izeni, hogy természetesen szívesen látja őket. Csakhogy nem lehet sem óréa, sem másra rábízni azt a nagy hatalmat, hogy önhatalmúlag állapítsa meg, ki a jó és ki a rossz magyar. Ez veszedelmes volna és szörnyű üldözésekre vezetne, aminthogy már látuk, mire képesek a hazafiság főbértői. Ebből nem akarunk többet. Megelégeltük és tiltakozunk ellene, hogy hazafiságunkat és a hazaszeretetről alkotott fölfogásunkat lebezbezés nélkül ez vagy annak a politikai kotéria bírálja el. Azok, akik így beszélnek, nem a nemzet egységét akarják, hanem hatalmat akarnak csak mindnyájunk felett, akik engedelmiük nélkül élni merészelünk. Ilyen hatalmat pedig senkinek sem adunk. Holló éknek pedig éppen nem. Mindaz, ami a reakciós elemek fúzióját indokolta tenné, ezekre az okokra vezethető vissza. És mert így van, annak a fú-

zióznak meg kellett halnia. A politikai szalont nem lehet megnyitni.

A liberális elemek fúziója egészen más. A közjogi kérdésekben nem voltak hűtlenek önmagukhoz, sőt az idő igazolta közjogi bolitikájukat, hatalmaskodni nem akarnak, mert van elvi programjuk: fejleszteni az ország belügyeit, haladni és Magyarországot az európai államok kultúrnívójára fölemelni. Ezolyan cél, amely megfelel a kövélemény kívánásainak és az európaszerte uralkodó fölfogásnak is. Ellene hfába száll szembe egy maroknyi magyar, aki nem akar egyebet, mint politikai hatalmat és befolyást.

Ezért is nem fog sikertülni a határvonalal való kísérlet, nem fog sikertülni a reakciója. Az el van temetve. Föltámaszthatatlanul. Ellenben a másik halottat nem láttuk. Nincs is. Mert a szabadelvűek tömörülése, minden nacionalista terror ellenére, meg fog történni és vége lesz annak a szomorú játéknak, amely immár három év óta folyik az ország szörnyű kárára.

Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete június 1-én délelőlt 8 órakor közgyűlést tartott a túli kurcai tanácskozóteremben. A közgyűlést Mátéffy Ferenc dr. polgármester, a gyér számban megjelent képviselők üdvözlésével megnyitván, napirend előtt tudomásvételt vegett bejelentí, hogy a szegedi pénzügyigazgatóság Farkas Mihály adóügyi tanácsnoknak búgó és lelkiismeretes munkásságáért elismerését fejezte ki; — majd előterjeszti, hogy a meghívó kibocsátása után három ügy érkezett be, miket pótlólag tárgyszóraatra kellett venni; és pedig: az alispán átirata a köztisztviselői összeférhetlenség dolgában, ugyanokas az alispán átirata a népgyűlések tartására megfelelő hely kijelölése tárgyában és Arady Kálmán főkapitánynak újabb szabadságinidő engedélyezésére vonatkozó kérényye, melyek a napirend végén lesznek tárgyalandók.

Ezután rátérve a napirendre, tudomásul vették a polgármesteri éves jelentést.

Az adókövető bizottságha bizalmi férfiakul a tanács Szürszabó Nagy Kálmánt és Gálly Sándort javasolta megválasztani, Füstí Molnár Lajos felszólalt ez ellen, mondván, hogy Szürszabó Nagy Kálmán a bizottságha nem az adókövetők, hanem a kincstár érdekeit védte eddig, Gálly Sándor pedig csak 10 órákor kel föl, tehát nem alkalmas e tisztségre. Ajánlotta, hogy Burian Lajost és Füstí Molnár Lajost válasszák be. Bánfalvi

Lajos, hogy az érdekeltek kellően képviselve legyenek, ezzel szemben egy kereskedő és egy iparos választást ajánlotta Horváth István és Kiss Sándor személyében. A többség azonban Burián Lajost és Füst Molnár Lajost választotta meg.

Tudomásul vették ezután a külterületi iskolák államosítására vonatkozó miniszteri leiratot. Ez szerint a külterületi iskolák ez évi szeptember 1-én az állam tulajdonába mennek át és állami népiskolák lesznek, az új hat külterületi iskolát szeptember 20-án bocsátják az állam rendelkezésére. Végül megválasztották az iskolai gondnokság tagjait — a tanácsi javaslat elfogadásával, melyen Bánfalvi Lajos indítványára az a változás történt, hogy ő helyette Friedmann Gyula rabbi választották meg: Kiss Zsigmondot, Balogh Jánost, dr. Lakos Imrét, Zsoldos Ferenc mérnököt, Szeder Jánost, Csúcs Lajost, dr. Cicarić Lajost, Bárcái Jánost, Panyik Tóth Jánost, Varga Józsefet, Héjja Jánost, Petrovics Somat és dr. Friedmann Gyulát.

A kéményseprők seprési díjának megállapítása tárgyában méltányosabb díjmegállapításra utasította a kereskedelmi miniszter a képviselőtestületet s a tanács javaslata az volt, hogy a seprési díjat 12 fillérről 16 fillérré emeljék fel. Többek felszólalása alapján a közgyűlés ezt a javaslatot egyhangúan elvetve, a régi díjak meghagyását és ez iránt a miniszter felvilágosítását határozta el.

A bódi hidhoz vezető útkövezés többkiadását megszavazták és jóváhagyták a malomtaksa kérdésében a Sarkadi-örökösökkel a városi ügyész által kötött bírói egyezséget, majd javítva a halórők évi fizetését 50—50 koronával, — az apró földek eladása iránt kötött adasvételről szerződéses tárgyalásat — miután erre ezúttal a képviselőtestület határozatképes nem volt, egy július 6-án tartandó közgyűlés napirendjére tették át.

Stammér Béla és társainak, valamint Molnár Sándor és társainak értezi kútfúrás céljaira közterület átengedése iránti kérelmét teljesítették.

Kimondták, hogy a köztisztviselők egyikére nézve sem áll fenn összeférhetlenségi eset. Népgyűlések tartására kijelölték a tnyakplacteret és a rady főkapitányt megválasztották az újabb szabadság időt.

A munkások aggkori és rokkantsági biztosítása.

A kormány rövid két évi működése alatt tanúlelt adta annak, hogy igyekszik oly törvényeket alkotni, melyek alkalmasak a társadalmi életben tapasztalható sok-sok bajt enyhíteni, orvosolni, részben megszüntetni. A nép jólétének emelésére szolgáló számos alkotás közül esupán a nemrég elcbelelépelt betegség- és balesetbiztosítási törvényre utalunk, mely bár csak még most sztervezik, de ha tölcsik a kezdéssel járó nehézségeken: kétségtelenül, méltan fog sorakozni más nemzettek ilyenmő intézményéhez.

A kereskedelmi kormány ezenkívül két évvel ezelőtől fölvetve programjába a legmesszebbmenő szocialista: a munkások aggkori és rokkantsági biztosításának megvalósítását is. Azok előtt, akik ismerik a nagy német birodalom rokkant- és aggkori biztosításának e vére terjedő elömlékait, s azokat a küzdelmeket, melyeknek legyőzése után a törvény életbelephetett: ez a program nagyon merésznek tnt föl. Az bizonyos, hogy a kormányban megvoit a jó szándék, hogy a rokkant- és

aggkori biztosítás behozatalával mintegy betöltsze szocialis törvényalkotásait. De a gyakorlati élet bizony sokszor gátat vet a legderekabb törekvésnek, mert számot kell vetni a nemzet teherviselő képességével is. Így volt ez most is. A kormánynak be kellett látnia, hogy egyszerre nem lehet megvalósítani minden szándékot, hogy sok válsággal küzködjön és a fejlődés útján lassan haladó iparunknak nagyon elég egyelőre a betegség és balesetbiztosítással járó tetemes terhek viselése, s azt újabb áldozatokkal megterhelni lehetetlen.

Ez a belátás adta Kossuth Ferenc ajkára az országgyűlésen elhangzott következő szavakat: »Az aggkori és rokkantsági biztosítást egyelőre el kell halasztani, mert ezt az ország pénzügyi helyzete még nem bírja el.« A miniszternek ez a nyílt őszintesége bármily fájdalmasan érinti is ez igaz ügy barátait, mégis nagy szükség volt arra, hogy a társadalom illetékes helyéről tájékozódjék az ügy állása felől. Most ez a kijelentés véget vet a bizonytalanságnak; mert a mikor a kormány a rokkant- és aggkori biztosítást fölvette programjába, a gyáriparosok és munkások országsszerte várakozó állapponra helyezkedtek s mivel az ügynek a közel jövőben való törvényhozási szabályozását remélték, e miatt tartózkodtak a magányesulésőtől. Most ez a kijelentés meggyőzhet mindenkit arról, hogy legalább 10—15 esztendő is eltelhetik, addig, míg a polgárság teherviselő képessége a rokkant- és aggkori biztosítással járó nagy kiadásokat elviselheti. Azt hisszük, nem túloznak az időpont meghatározásában, mert közben oly tömördek igény kíván kielégítést, hogy ez úgy megvalósítása ezek miatt csak jámbor óhajtas marad.

Fejtessük e, hogy az iparosok és munkások rokkant és aggkori ellátása mily fontos nemzetgazdasági érdek? Hiszen láthatjuk a szomszédos német birodalom példájából, a hol a munkásbiztosítás eddig legelőkeltebben van szervezve, mily áldásos kihatással van a teljes munkásbiztosítás a társadalmi élet minden megnyilvánulására. Látjuk, hogy Németországban a szegények és aggok ellátását csaknem teljesen a munkásbiztosító pénztárak végzik, ennek vagyonából létesítenek éstartanak főnkórházakat, szanatóriumokat, üdülő házakat, népfürdőket, mindenféle népjóléti intézményeket, építenek munkásházákat, hogy javítsák a nép lakásvizonyait. Maga az állam is éventkint sok milliót áldoz e célra, mely áldozat a nép jólétét szolgálja.

Addig azonban, míg nálunk is elérjük azt a boldog kort, hogy törvényhozásilag szervezett kötelező munkásbiztosításunk lesz, rá vagyunk utalva arra, hogy a rokkant- és aggkori biztosítás terén igénybe vegyük az önkéntes magányesulést. Most már tisztában lehetünk a felől, hogy kormányunk teljes lehetetlen a közel jövőben megvalósítani a rokkant- és aggkori biztosítást, de azért még sem szabad télenységben várakoznunk. Egyesítsük a sok apró erőt s ezek tömörülésével igazan nagyot és maradandót alkothatunk. Ilyen intézményünk már van is, karolják föl azt a gyáriparosok, a munkások, a kormány, és a hatóságok egyaránt; mert ha önkéntes egyesülés útján sikerül erre a célra összehoznunk néhány százezer tagot, ezzel fontos a'pvető elömlékátot végelünk s annak idején könnyűvé tesszük a törvényhozas munkáját, hogy ez egyesületi tagtágság majd minden munkásra nézve kötelezővé teheti.

A Magyarországi Munkások Rokkantsági Nyugdíjgyesülete e téren valóban derekas munkát végez és tizenöt évi működés után oly jelentékeny eredményt tud fölmutatni, mely paratlan a maga nemében és méltán kiérdemelte a külföldi szakférfiak elismerését is. Ez a munkásjóléti intézményünk minden politikai és egyéb tendenciától tavol áll és egyedül a humanitást szolgálja. Alapszabályai teljesen a munkások érdekéinek megfelelően készültek s eskélyei heti 20, 24 vagy 30 filleres illetékek lehetővé tesszik a legszegényebb jövedelmű munkásnak is az önmagáról való gondoskodást. Terünk nem enged, hogy részletesen ismertessük a tagok jogait és kötelességeit itt. annyit azonban megemlítnék, hogy az egyesületnek az idén belpélt 11

ezer új taggal hatvan ezer rendes fizető tagja, 202 vidéki főközpontára és három millió háromszázezer korona vagyonra van. Jelenleg 352 elaggott és rokkant iparosnak és munkásnak nyujt élete végéig 8.40-től 12 korona 52 fillérig terjedő heti segélyt, 90 árvának heti 1.40-től 2 korona 10 fillérig terjedő heti neveltetési járulékot. Segítésre rövid öt év alatt már több, mint kétszázhetvenezer koronát fizetett ki.

Az egyesületet a kereskedelmi kormány évi ötezer korona állami támogatásban részesíti, s állandó hatóság ellenőrzés alatt áll. T tavaly őszkor Budapesten rendezett nemzetközi balesetügyi és munkásjóléti kiállításra a jótékony működésért az állami aranyéremmel tüntették ki. Az egyesületnek Budapesten VIII., József utca 23 szám alatt saját palotája is van, melynek főosztálytérjén a központi iroda van elhelyezve.

Erre az elsőbörzsi munkásjóléti intézményre ez alkalomból azért hívtuk fel az érdekeltek körök és az egész magyar társadalom figyelmét, mert az egyesületi tagság nem csupán a munkás magánügye, hanem a munkadó is. Ha a munkást megvédi a sors barmiment csapasa ellen; akkor sokkal több kedvvel végzi napi munkáját. Érdeke tehát a munkaadónak is, hogy segítse munkásait e fontos biztosítás megszerzésében, hiszen az erre fordított eskélyt áldozat bőségesen visszatér a megelégedettség tudatával dolgozó munkás fokozott munkálkodásából.

Társadalmunknak is szánte életérdeke az ily némes irányu társadalmi intézmény áldozatkész támogatása, melynek fokozatos terjedésével a nép jóléte és megelégedettsége is arányosan terjed, s csak egy megelégedett, boldog munkásosztály lehet szilárd alapja nemzeti társadalmunk egészséges fölvirágzásának.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. június 31.

— Kiss Áron püspök halála. A magyar reformatus egyházat nagy gyász érte. Kiss Áron, a tiszántúli ref. egyházkerület aggpüspöke s a főrendiház tagja szombaton délután 5 órakor, 93 éves korában meghalt. Izról-izre igaz magyar hazafi, egyháznak kitunő lelkipásztora, jeles egyházi és történelmi író tnt el vele az élők sorából. Harmónikus egyéniségének áldott emlékeit mindig kegyeletesen fogja megőrizni a reformátusi egyház, mely körül Kiss Áronnak előviláhlhetetlen érdemei voltak. — Az aggpüspök már hosszabb ideje betegeskedett s az egyházi ügyek vezetésében sem vett már részt. Betegsége egy héttel halála előtt vált aggasztórá; mar csak egy-egy kanál kávé tudott elfogyasztani, úgy, hogy teljesen elgyöngült. Csütörtökön a fia rózsával kedveskedett neki, ami láthatólag gyönyörködtette. Pénteken este beállott az agónia, amely szombat délután 5 óráig tartott. Közben csak egyszer nyerte vissza eszméletet, amikor szombaton délelőtt megszólaltak a debreceni nagyharangok. A halál délután 5 órakor állt be. A gyász jeleül erre a templomok harangjai egy óra hosszat zúgtak. A halál beálltával a debreceni lelkeszek értekezletre gyűltek össze s a családdal megállapították a temetés részleteit. A holttestet a kollégium disztermében ravatalozták; a koporsó körül a teológus ifjúság állt diszörséget. A aggpatriárka püspököt tegnap délelőtt kísérték — impozáns gyszgyűlékeacettel — a Kossuth-úti temetőbe, örök nyugovóra. A koporsónál Antl Gabor püspök imat mondott, Baksa y Sandor püspök pedig az orácót tartotta. A halalesetről három gyszjelentést adtak ki: az egyházkerület, a debreceni ref. egyház és a család nevében és a

gyászestéről táviratban értesítették a főrendiházat, az egyházkerület tizenhárom eszteré és a család távollévő tagjait. Szentesre vasárnap reggel érkezett az agg püspök halálhíre, általános részvétet keltve. A ref. egyház templomtornyára és tanástermére nyomban kiltűttek a gyászlobogót, a püspök temetésére pedig az egyház képviselőtöbbsége Zoltán y Karoly főgondnok, Futó Zoltán lelkész, Jó ó Karoly kántor és Rú z s Molnár Sándor presbiter Debrecenbe utaztak.

— A közoktatásügyi miniszter javaslatai. A p p o n y i Albert gróf közoktatásügyi miniszter a képviselőház hétfői ülésén benyújtotta az ingyenes elemi és gazdasági népoktatásról szóló törvényjavaslatokat. Az elsőre néve elmondhatjuk, hogy arról egy eszettel sem vagyunk elragadtatva és nem tartjuk egyebnek, mint szemfényvesztésnek. Az ingyenes népoktatásnak addig nincs értelme, míg kötelezően nem valik államivá a népoktatás. Az A p p o n y i gróf mostani javaslata csak a felekezeti és a nemzeti iskoláknak nyújt kedvezést az által, hogy az eddigi bizonytalan és csekély összegű tandíjak helyett, ott, ahol ilyenek tényleg szedtek, — egy előre meghatározott s az eddigi tandíjjóvedelmét jóval meghaladó összeget ad kárpótlásképpen. Maga a javaslat egyébként az összes állami, községi és hitfelekezeti iskolákban a tantálat ingyenessé teszi, csakis beiratási díj-képpen engedli meg 50 fillérsnyi díj beszedését, amely összeg az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár javára fordítatik. A törvény az állami népiskolakra vonatkozólag 1909. évi szeptember 1-én, a községi és felekezeti iskolákra vonatkozólag pedig 1910. szeptember 1-én lép életbe. — A gazdasági népoktatásról szóló törvényjavaslat előírja, hogy mindazok a községek, ahol a lakosság túlnyomó része gazdálkodással foglalkozik s ahol legalább 50 olyan ismételt tanköteles van, akik nem részesültek felső nép, polgári, kereskedelmi vagy közepiskolai oktatásban, kötelesek gazdasági népoktatást felállítani. Ahol az ismételt tankötelességek száma a százhuzat nem haladja meg, ez a gazdasági szakiskola az elemi iskolai tanítókat által látandó el, ahol azonban a szám a százhuzat meghaladja, külön gazdasági népoktatás állítandó föl, külön szaktanítóval. Minden szülő, gazda vagy gyám köteles az ismételt tankötelest 12. életévétől 15. életévéig három éven át a gazdasági népoktatásba járattatni. A tanítás itt is teljesen ingyenes. A törvény 1908. szeptember 1-én lép életbe. S ha életbe lépett, Szentesen is fel fog kelteni állítani a külön szaktanító, külön gazdasági népoktatást.

— Az ipartörvény második része. Az ipartörvényjavaslat második része — hírszerint — már teljesen elkészült a kereskedelmi minisztériumban. A terjedelmes munkálat most végül revizió végett S z t e r é n y i József államtitkár előtt van, akl rövidesen elkészül ezzel a munkával, úgy, hogy K o s s u t h Ferenc kereskedelmi miniszter jóváhagyása után, legkésőbb június 15-ig megjelenik és ugyanazon a módon fog az érdekelttség körében eljutni, mint az első fejezet.

— Honfoglaló Árpád zarándokai. Elhangyolva, avas, egymagában akl honfoglaló és honalapító Árpád emlékműve a pusztaszeri síkon. Közélemben nincsen hajék, ahol a honfoglaló és emlékszóbrárhoz jóvó zarándok — szent újat befejezve — lepihenhetne.

Ezután — így mondják, — másképpen lesz. A kormányának ugyanis eszébe jutott ez az elrejtett kegyelese sug és most az a terve, hogy menhelyet építtet Árpád fejedelem emlékműve mellé S z m r o c s á n y i Miklós és S z t e h l ó Ottó mérnökök, a műemlékek országos bizottságának tagjal megbízást is kaptak már arra, hogy Pusztaszerezen menhelyet építtessenek. A zarándokok számára, hogy legyen, ahol honfoglaló Árpád zarándokai megpihenhessenek! Szép eszme, nagyon ideális és nemes eszme, csak az a kérdés: vajjon akadnak-e zarándokok?

— Pályázat segédorvosi állásra. A vármegyei közokrháznál megüresedő, évi 1000 korona fizetéssel, lakással, fűtéssel, világítással és élelmezéssel javadalmazott segédorvosi állásra hirdet pályázatot, július 4-én délután 4 órakor lejáró határidővel, C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán. A kellően felszerelt pályázati kérvények, a főispánhoz címzetten, a fent kitett határidőn belül az alispánhoz nyújtandók be. A pályázás közelebbi feltételeit lapunk mai számának vonatkozó hivatalos hirdetésében találják az érdeklődők.

— Évzáró vizsgák a kanyaró miatt. A gyermekek között járványosan fellépett kanyaró rendkívüli mértékben elterjedt most Szentesen ugyanígy, hogy a veszedelem elfojtása a legerősebb hatósági beavatkozást tette szükségessé. Ez magyarázza meg C i c a t r i c i s Lajos dr. alispánnak az összes elemi iskola-fentartó hatóságokhoz intézett azt a rendelkezését, mely szerint a kanyaró-járványra való tekintettel az összes felekezeti népoktatásról néve kötelezővé tette az oktatás azonnali megszüntetését és az évzáró vizsgáknak bezárólag a f. hó 5-ig való megtartását. Az összes népoktatásban beszüntették ezen alispáni rendelkezés folytán az oktatást és a legelsőöbbedben kitűzték, meg is tartják f. hó 5-ig az évzáró vizsgákat úgy, hogy az iskolás gyermekek esakis a maguk vizsgáján jelenhetnek meg.

— Reformok a földmívelésügyi minisztériumban. D a r á n y i Ignác földmívelésügyi miniszternek — hírszerint — az a terve, hogy megszünteti az állattenyésztési felügyelő intézményét és helyébe a g a z d a s á g i felügyelői állásokat szervez és pedig abból az ökből, mert az új állások betöltő tisztviselő állattenyésztési ügyekben kívül még teleptéai, parcellázási és tájósítási dolgokkal is foglalkoznak majd. Azonkívül tanácsokkal is ellátják a kisgazdákat, mivel mostanában a tanácsosátogatás igen divatos a földmívelésügyi minisztériumban. Az új rendszer folytán előálló túlkidadásokról is gondoskodás történt már az ideai költségvetésben, de az sem lehetetlen, hogy ovvel a reformmal egyidejűleg új — örszemel-helyezésekről, tehát új színekuráról is gondoskodnak.

— Munkások nyugdíj és rokkant egylete. A Magyarországi Munkások R o k k a n t é s Nyugdíjegylete, ez az igazán emberbaráti egyesület egymastól állítja fel a vidéken főközpontjait. Június 8-án, pünkösöd hétfőjén délután 3 órakor az ipartestület nagyermeben tartandó értekezleten Szentesen, immár a 208-ik főközponttal alakítják meg a díreki egyesületnek. Hihetetlen gyorsasággal hódít tért ez a jótékony egyesület, mely a tagoknak csekély 20—24, vagy 30 fillér heti befizetés ellenében biztos segítséget ad rokkantságukban vagy aggokorukban a tisztességgel megélhetésre. Tagja lehet ennek a nyugdíjegyületnek 14 éves kortól, orvosi vizsgálat nélkül, minden férfi és nő. Különösen az iparosok, kereskedők, tisztviselők és munka-

sok teszik föl, ha belépnek a nyugdíjegyületbe, melynek ma már 65 ezer tagja és három és egyegyed millió vagyona, Budapesten saját háza van. Tudomásunk szerint városunkban is már 60 tag lépett be az együletbe. A június 8-iki alakuló gyűlésen mindenki szívesen látunk és barkinek felvilágosítást adnak.

— Korcsmázó gyermekek. Vármegyénk kir. tanfelügyelője, S c o s s a Dezős köriratot adott ki, amelyben felhívja a népiszkolai hatóságokat, hogy intézkedjenek a gyermekeknek a korcsmáktól való eltiltása iránt. Mert bizony szomorú valóság, hogy a községekben, pláne a tanyaikon a gyermekek olykor hajnalig a korcsmákban mulatnak szüleikre. Így például a d o r o z s m a i tanítótestület is azt jelenti a tanfelügyelőnek, hogy sok szülő nemcsak öv és tanköteles korán lévő, hanem még a szopos gyermekeit is elviszi a korcsmába, egyrészt, hogy a nagyobbacskia gyermekeknek örömet szerezzen, másrészt, mivel otthon nincs kire hagyni őket. Az iskolás gyermekek között már olyanok is akadnak akik a szülők nélkül is el-elátogatnak a korcsmába, sokszor fél éjszaka is elénezik a tancoló parokat. Ezek leginkább azok a züllésnek induló utcai gyerekek, akiket odahaza a szüleik csak nyűgnek tekintenek. S c o s s a Dezős tanfelügyelő a legszigorúbb eljárást indította meg ebben az ügyben. Felhívta a szolgálóbírókat, hogy a vétkes korcsmarosokat kíméletlenül bíráljólják meg, sőt a csendőrséget is vonják be az ellenőrzésbe.

— Műkedvelő előadás. Az iparosifjak önképzőkör, mint minden évben, az idén is tanulmatsággal összekötött műkedvelő előadást rendez a színházteremben, pünkösöd ünnepeinek első napján. Ez alkalommal a díreki iparos műkedvelők T ó t h Edének pályadíjat nyert kitűnő három felvonásos népszínművét, a »T o l o n c s o t« adják elő, melyből a próbák szorgalmasan folynak. Az előadást követő tancvigalmon L e o t a K i s Bandi kiváló zenekara húzza majd a talpalátókat.

— Vivőtanfolyam. Mint értesülünk H o p p Rezső, a K e c s k e m é t i Torna- és Vivőegylet állandó mestere, egy vivő tanfolyamot létesített, melyben az olasz kardvívást tanítja. Kivánatos volna, hogy ezen nemes sport élvezetében minél számosabban részesvegyenek, különösen az ifjúság köréből. Közelebbi értesítés a mester lakásán Sarkady Nagy Antal utca 6. alatt nyerhető.

— Figyelmeztetés. Felhívjuk a helybeli református egyház tagjainak figyelmét arra, hogy az 1908. július 1-től 1909. július 1-ig érvényes egyházi válasszásra a J o g o s í t o t t szavazók névora az egyház pénztári helyiségében f. hó 1-től f. hó 10-ig közzémerése van kitéve; ezt az egyház tagok ezen időn belül a hivatalos órák alatt betekinthezik s ugyanott ellene a felszólalásaitak megtehetik.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz neki a

SCOTT-féle Emulsió

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá

erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerepe.

Az Emulsió hűtő szülők öröme. 4—1. VII. vásárlásnál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kékjék figyelmebe vegyék. Egy eredeti üveg ára 2 K. 80 fillér. Kapható a gyógyszerkereskedésekben.

— Országos vásárok. Horgoson f. hó 7 én, Tiszaföldváron pedig f. hó 8-án lesz az idei nyári országos vásár megtartva. Az utóbbi vásárra, sertések kivételével, minden más lábasjószág szabadon felelhető.

Feloldozó: B Á N F A L V I L A J O S.
Mádótulajdonos »Szentés és Vidéke« könyvnyomda

Kiadó föld.

Kádár Árpád nagynyomási 50 hold tanyaföldje folyó évi október 1-től kezdve **haszonbérbe kiadó.** Értekezni lehet a tulajdonossal a gazdasági egyesület titkári hivatalában.

Házeladás.

III. kerület Sarkadi N. Antal-útca 11. szám alatti özv. Götzl Illésné-jéle ház eladó, esetleg bérbe kiadó. Alku köthető Dr. Péter Albert ügyvéddel.

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO

mint a legjobb és legbiztosabb hashajtó szer sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838. óta előállított vértisztító szer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névaláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendelkezése az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések, köszvény, csusz (rheuma) stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A »Girolamo Pagliano« készítmények folyékony szirupalakban és por alakban kaphatók. Megrendelések intézői: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 64) Via Pandolfini. Elismerőleveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselet: Dr. F. Herzig, Wien. VII. (A 64) Mariabillerstrasse 48. Gyógyszertárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett kerestetnek. II.—3—1

Csongrádvármegye alispánjától.

3576—ali.p. 1908. szám.

Pályázati Hirdetmény.

A szentesi vármegyei közkórháznál megüresedett és 1000 korona évi fizetés, — élelmezés, — természetbeni lakás, — fűtés, — világítás, — mo-

sással javadalmazott kórházi segédorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A segédorvosnak egyetemes orvostudori oklevéllel kell bírnia. Kinevezése az eskü letétele napjától számítva 2 évre szól, mely azonban további 2 évig meghosszabbítható.

Fenti képesítést igazoló, erkölcsi és egyéb bizonyítványokkal felszerelt, Főispán Ur Ó Méltóságához címzett pályázati kérvények alulirt alispánhoz 1908. évi július hó 4-ik napjának délutáni 4 órájáig írásban nyújtandók be.

A később érkezett vagy távirati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Szentés, 1908. évi május hó 30-án.

Dr. Cicatricis
alispán.

Földhaszonbéri Hirdetmény.

A mágocsi uradalom lajostanyai gazdaságából mintegy 1000 hold (1100 ö 2) kisebb részletekben f. évi október 1. től haszonbérbe adatik.

Felhivatnak bérelni sz ndékozó kis gazdák, hogy f. hó 8-án nevezett gazdaság csucstelki falujánál a reggeli órákban megjelenjenek a terület kimutatása, a szerződési feltételek ismertetése és árlejtés megejtése végett.

Részletes utbaigazítást nyújt adig is Nagymágoocs, 1908. június 1.

Uradalmi Főintézőség
Nagymágoocs-on.

Szentés város rendőrkapitányságától.

3269—kp, 1908.

Hirdetmény.

Értesítetnek az összes cséplőgép tulajdonosok, mikép a cséplőgépek által okozható baleseteknek a lehetőségig való megakadályozása céljából évenként tartani szokott kötszer vizsgálatok a v. főorvos által a f. évben is a tulajurczáni közgyűlési teremben tartatnak meg.

Felhivatnak az összes cséplőgép tulajdonosok mikép kötszerényeikkel f. évi június 14-én, az első segélynyújtásról előadásokon pedig június 21 és 28-án délelőt 10 órákor jelenjenek meg; az előadások gépészeiket és fűtőiket hozzák magukkal.

Miről az összes cséplőgép tulajdonosok e határozattal értesítetnek. Szentés 1908. május 25-én.

Dr. Herzegh
hr. főkapitány.

É R T E S Í T É S.

Értesitem az építető közönséget, hogy nállam közönséges és szabadalmazott tetőcserép azonnal szállításra, bármily mennyiségben olcsó áron kapható.

A Tiszán jó minőségű száraz hasábas bükk tűzifám megérkezett.

Csépléshez ajánlok elsőrendű lupényi darabos szenet. Egész waggont és kisebb mennyiséget.

A jövő télre pedig légszeszgyári Coaksot lehet nállam előjegyezni.

Székely József,
fakereskedő.